

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK, 1272/2008/EK és a 2015/830/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **Sense Premium Fresh nature légfrissítő**

1.2. Azonosított felhasználás: légtérfrissítés, illatosítás – lakossági felhasználásra

Kiszereles: aeroszol termék, nyomás alatti palackban kiszereelt

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. Forgalmazó és a biztonsági adatlap szállítójának adatai: **Well Done St. Moritz Kft.**

H-2900 Komárom, Mártírok út 92.

Telefon: +36 34 340 312, Fax: + 36 34 540 129

Honlap: www.welldone.com

1.4. A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: welldone@welldone.eu

1.5. Sürgősségi telefon: Magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ): 06 (1) 476-6464; éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. szakasz: A veszélyek azonosítása

2.1. Az keverék osztályozása: a vonatkozó uniós szabályozások 1272/2008/EK (CLP¹) rendelet szerint a termék veszélyes keverék.

Osztályozása: Flam. Aerosol 1

Veszélyességi osztály: Flam. Aerosol: tűzveszélyes aeroszolak, veszélyességi kategória: 1

2.2. Címkézési elemek: piktogram: GHS02

A keverék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondatok:

H222 Rendkívül tűzveszélyes aeroszol.

H229 Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet.

EUH208 LIMONENE-t tartalmaz. Allergiás reakciót válthat ki.

VESZÉLY

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P210 Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás.

P211 Tilos nyílt lángra vagy más gyújtóforrásra permetezni.

P251 Ne lyukassza ki vagy égesse el, még használat után sem.

P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

P410+P412 Napfénytől védendő. Nem érheti 50°C/122°F hőmérsékletet meghaladó hő.

Összetevők: propán-bután hajtógáz, etil-alkohol. Illatanyagot (BENZYL SALICYLATE, LINALOOL) tartalmaz. Használat előtt felrázandó! Függőleges helyzetben tartva, szórófejjel felfelé permetezze szét a légfrissítőt.

2.3. Egyéb veszély, információk

Fizikai-kémiai veszély: aeroszol termék, fokozottan tűzveszélyes hajtógázokat és etil-alkohol tartalmaz; nyílt láng, hőforrás, szikraforrás közelében ne használjuk. Utántöltése tilos! Felnyitni, ütögetni, felszúrni, tűzbe dobni még üres állapotban is tilos!

Környezetkárosító veszély: rendeltetésszerű felhasználás esetén nincs környezetkárosító hatás.

¹ Classification, Labelling and Packaging, 1272/2008/EK rendelet és módosításai

3. szakasz: Összetétel vagy összetevőkre vonatkozó adatok

Veszélyes összetevők	Koncentráció	Veszélyosztály, kategória kód, H-mondat
Propán-bután gázok, (hajtógáz) cseppfolyósított, kéntelenített ² CAS-szám: 68476-86-8 EK-szám: 270-705-8 Index-szám: 649-203-00-1	20 – 30%	Press. Gas/Flam. Gas 1, H220 Megjegyzés: U ³
etil-alkohol CAS-szám: 64-17-5 EK-szám: 200-578-6 Index-szám: 603-002-00-5	5 – 10%	Flam. Liq. 2, H225
LIMONENE (d-limonén) keverékként kerül a termékbe CAS-szám: 5989-27-5 EK-szám: 227-813-5 Index-szám: 601-029-00-7	0,9 – <1%	Asp. Tox. 1, H304; Flam. Liq. 1, H226, Skin Sens. 1B, H317; Skin Irrit. 2, H315, Aquatic Acute 1, H400, Aquatic Chronic 1, H410, M (akut, krónikus): 1

A termék egyéb összetevői nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, illetve koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A fenti veszélyességi osztályok, H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. A H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése/Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad! Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belélegezve: nagy mennyiségek közvetlen belégzésekor a sérültet friss levegőre kell vinni. Mossuk ki a száját és az orrot vízzel. Panasz fellépte, állandósulása esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrrel érintkezve: az érintett bőrfelületet azonnal mossuk le tiszta, folyó vízzel. Ne permetezzük a terméket a bőrre, sérült, illetve irritált bőrfelülettel történő érintkezése kerülendő!

Szembejutás esetén: mossa bő langyos, folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó mozgatása közben legalább 15 percen keresztül, azonnal forduljon orvoshoz.

Lenyelés esetén: a szájüreget öblítsük ki vízzel. Panasz fellépte esetén forduljunk orvoshoz!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: nem ismert, nincs adat. Bőrrel érintkezve a túlérzékeny személyeket szenzibilizálhatja; allergiás reakciót válthat ki.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a termék címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

A termék tűzveszélyes, tűz hatására a termékben lévő tűzveszélyes vivógázok a levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek.

Robbanási határok a levegőben: propán: alsó: 2,1 térfogat%, felső: 9,5 térfogat%
bután: alsó: 1,8 térfogat%, felső: 8,4 térfogat%

5.1. Megfelelő oltóanyag: oltópor, oltóhab, homok, vízpermet, vízköd, vízsugár.

² Propán, bután, izobután, stb. gázkeverék; szénhidrogén-elegy, amelyet úgy állítanak elő, hogy cseppfolyósított kőolaj gáz elegyet kéntelenítő eljárásnak vetnek alá a merkaptánok eltávolítása vagy a savas szennyeződések eltávolítása céljából. Szénhidrogénekből áll, melyek szénatomszáma főleg a C₃-C₇ tartományban van.

Forrásponttartomány: kb. - 40°C – +80°C. A karcinogénként vagy mutagénként való osztályozást nem kell alkalmazni, ha kimutatható, hogy az anyag 0,1%-nál kevesebb 1,3-butadiént tartalmaz.

³ Forgalmahozatalkor „a nyomás alatt álló gázok”- csoportjainak egyikébe sorolandó, kiszerezése alapján.

5.2. Egyéb információk/különleges veszély: védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el. Az aeroszolos palackokat tűz esetén célszerű vízpermettel hűteni. A készítmény gőzei a levegővel robbanékony elegyet képeznek. Ha a palackok 50°C-nál nagyobb hőmérsékletnek van kitéve, akkor deformálódhatnak és felrobbanhatnak.

5.3. A tűz esetén használatos védőeszközök: megfelelő védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék szükséges.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű környezetbejutás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Ne dohányozzunk, távolítsunk el minden hő-, gyújtó- és szikraforrást, nyílt lángot. Intenzív légcserét kell biztosítani; jól ki kell szellőztetni. Kerüljük el a termék szembejutását és bőrre kerülését. Legyünk figyelemmel a csúszásveszélyre is. Mentésítéskor egyéni védőfelszerelés szükséges, lásd a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Meg kell akadályozni a termék csatornába, felszíni vizekbe, vízfolyásokba jutását.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

A termék kiszerelése és mennyisége következtében nagy mennyiségek kiömlése nem valószínűsíthető. Nagy mennyiségek kiszivárgása esetén a kiömlött terméket inert, nem gyúlékony folyadékfelszívó anyaggal (vermikulit, száraz homok, föld) fel kell itatni, megfelelő tárolóedénybe helyezni. Kerüljük el szűk, zárt tereket a robbanásveszély kockázata miatt.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Kövessük a használati utasítást! A készülékben túlnyomás uralkodik. Kerüljük el a termék szembejutását, bőrre, ruházatra kerülését. A terméket nyílt láng, szikraforrás közelében vagy más tűzkeltő anyagok jelenlétében tilos használni! Tilos a dohányozás! Felnyitni, ütögetni, felszúrni, 50°C feletti hőmérsékletnek, napfénynek, sugárzó hő hatásának kiténi, tűzbe dobni még üres állapotban is tilos! Tilos nyílt lángra vagy bármilyen izzó anyagra permetezni. Gyermekek ne férhessenek a készítményhez!

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

A palackokat tűzbiztos, jól szellőző, hűvös, száraz, napfénytől védett helyen, szikra- és hőforrástól, nyílt lángtól távol, erős savaktól, erős oxidálószerektől, élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól elkülönítve kell tárolni. Óvjuk a közvetlen napfénytől és egyéb hőhatástól. Tilos a dohányzás!

A készítmény gyermekek kezébe nem kerülhet. Szakszerű tárolás esetén minőségét két évig megőrzi.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: Légrfrissítő, illatosító. A felhasználók olvassák el a termék címkéjén található használati útmutatót, és a biztonságos kezelésre, felhasználásra vonatkozó előírásokat.

8. szakasz: Az expozíció elleni védekezés/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek/foglalkozási expozíciós határértékek:

TWA⁴ (alifás szénhidrogének, 1 – 4 szénatomszámú): 1000 ppm (ACGIH 2005, OSHA PEL, NIOSH REL)

MAK⁵ (alifás szénhidrogének, 1 – 4 szénatomszámú): 1000 ppm, 1800 mg/m³ (Németország)

n-bután: **ÁK⁶: 2350 mg/m³; CK⁷: 9400 mg/m³ — 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM**

TWA: 800 ppm, 1900 mg/m³ (NIOSH REL)

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések: nem szükséges.

⁴ TWA: **T**ime **W**eighted **A**verage, 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

⁵ MAK: **M**aximale **A**rbeitsplatz **K**onzentration, a legmagasabb megengedhető munkahelyi koncentráció

⁶ ÁK: Megengedett átlagos koncentráció: az anyagnak a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentrációja, amely a dolgozó egészségére nem fejt ki káros hatást.

⁷ CK: Megengedett csúskoncentráció, rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül.

Személyi védőfelszerelések:

- Légutak védelme: nem szükséges.
- Kézvédelem: nem szükséges. Védőkesztyű használata ajánlott, amennyiben a bőrrel való érintkezés veszélye fennáll, pl. mentesítéskor.
- Szemvédelem: nem szükséges. Szorosan záró védőszemüveg vagy arcvédő használata ajánlott mentesítés esetén.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Töltet halmazállapota:	folyékony, víz – alkohol elegyben oldott hajtógáz
Kiszereles:	aeroszol termék (töltet, palack, szelep, kupak, hajtógáz)
Gyúlékonyság:	rendkívül tűzveszélyes
Szag:	termékre jellemző, akácillat
Sűrűség:	<1,03 g/cm ³ (töltet)

9.2. Egyéb információk: nincs adat

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. **Reakciókészség:** az aeroszol egyes összetevői a levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek.

10.2. **Kémiai stabilitás:** közönséges körülmények (szokásos hőmérséklet- és nyomásviszonyok, valamint a 7. szakasz alatt előírt tárolási körülmények) között a termék stabil.

10.3. **A veszélyes reakciók lehetősége:** melegítés hatására az aeroszolos palack szétrepedhet, felrobbanhat.

10.4. **Kerülendő körülmények:** melegítés, hevítés, nyílt láng, tűző napfény, szikra- és gyújtóforrás.

10.5. **Nem összeférhető anyagok:** erős lúgok, erős savak, oxidáló anyagok. Oxidáló anyagok a palack korrózióját okozhatják.

10.6. **Veszélyes bomlástermékek:** a termék rendeltetésszerű alkalmazása esetén nincs; tűz esetén az égés során szén-monoxid és szén-dioxid keletkezik.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. **A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:** célzott toxikológiai vizsgálatok nem történtek. Humán-egészségügyi megítélése kizárólag az összetétel, az egyes komponensekre vonatkozó toxikológiai adatok, azaz a 3. szakaszban megadott koncentrációk, veszélyességi osztályok, továbbá a 1272/2008/EK rendelet koncentrációhatárookra vonatkozó előírásai szerint történt. A termék egészségi veszélyességi osztályba nem sorolandó.

11.2. A termékkel történő expozíció hatásai:

Lenyelés: a termék kiszerelese következtében valószínűtlen expozíció, a töltet lenyelése, diszkomfort érzést hányinger, fejfájást okozhat.

Bőr: tartós és többszöri érintkezés esetén bőrpirosodás, irritáció léphet fel, szenzibilizáló anyagot (LIMONENE) tartalmaz, túlérzékeny személyeknél allergiás reakciót válthat ki.

Szem: szembejutva irritálhat.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. **Toxicitás:** a termék összetétele, kiszerelese alapján nem tekinthető a környezetre veszélyes terméknek. A terméket és maradványait a közcsatornába, élővízbe, talajba juttatni nem szabad.

12.2. **Perzisztencia és lebonthatóság:** nem jellemző.

12.3. **Bioakkumuláció:** nem valószínű.

12.4. **Mobilitás a talajban:** nincs adat.

12.5. **A PBT és a vPvB-értékelés:** az összetevők nem PBT, nem vPvB anyagok.

12.6. **Egyéb információ:** a terméket és maradványait a közcsatornába, élővízbe, talajba juttatni nem szabad.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek: a helyi előírásoknak megfelelően történjen a megsemmisítés. A termék maradékainak és hulladékainak kezelésére a 225/2015. (VIII.17.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

A termék hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján:

13.2. Hulladékulcs/EWC-kód: 16 05 04*– nyomásálló tartályokban tárolt, veszélyes anyagokat tartalmazó gázok – veszélyes hulladék

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **veszélyes áru.**

UN-szám: 1950

Az áru helyes megnevezése: AEROSZOLOK, GYÚLÉKONY

ADR/RID: Osztály: 2, Kód: 5F

Bárca: 2.1; Alagút-korlátozási kód: 2 (D)

Korlátozott mennyiség: 1 liter

IMDG: Osztály: 2.1, EMS: F-D, S-U, Tengerszennyező: NEM

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH rendelet (1907/2006/EK) és módosításai

CLP-rendelet (1272/2008/EK) és módosításai

A BIZOTTSÁG 2013/10/EU IRÁNYELVE (2013. március 19.) az aeroszoladagolókra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 75/324/EGK tanácsi irányelv címkézési rendelkezéseinek az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelethez való hozzáigazítása céljából történő módosításáról

Vonatkozó nemzeti joganyagok

Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről;

25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról;

33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről;

3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai;

Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól;

2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról;

225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

Egyéb: 1/2010. (I.8.) NFGM rendelet az aeroszol termékek és aeroszol csomagolásának követelményeiről.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. szakasz: Egyéb információk

Az adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik. A biztonsági adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helyállónak ismerjük, illetve hisszük.

A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról és a termék felhasználásáról. Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen nem előírászerű használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért.

16.1. A 3. szakaszban feltüntetett R- és H-mondatok teljes szövege, rövidítések magyarázata:

A CLP veszélyességi osztályok rövidítései (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek): Press Gas: nyomás alatt lévő gáz, Flam. Gas: tűzveszélyes gáz; Flam. Aerosol: tűzveszélyes aeroszol; Flam. Liq: tűzveszélyes folyadék, Asp. Tox: aspirációs toxicitás; Skin Irrit.: bőrirritáció; Skin Sens.: bőr szenzibilizáció; Aquatic Acute: a vízi környezetre akut veszélyt jelent; Aquatic Chronic: vízi környezetre krónikus veszélyt jelent.

- H220 Rendkívül tűzveszélyes gáz.
- H225 Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz.
- H272 Fokozhatja a tűz intenzitását, oxidáló hatású.
- H301 Lenyelve mérgező.
- H304 Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
- H315 Bőrirritáló hatású.
- H317 Allergiás bőrreakciót válthat ki.
- H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
- H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

16.2. Adatlaptörténet: jelen adatlap (1.0 verzió) a 2015. szeptember 5-én készült a gyártói adatok alapján.